

LA DUMINICA A ȘASEA DUPĂ RUSALII:
VINDECAREA SLĂBĂNOGULUI DIN CAPERNAUM
(MATEI 9, 1-8)

Mântuitorul venea adesea în orășelul Capernaum. Aici, la ucenicul său Petru, poposea să se odihnească de ostenele propovăduirii. Tot aici a făcut și multe minuni: a vindecat pe omul cu duh necurat (Marcu 1, 23), pe soacra lui Petru (Marcu 1, 31), pe omul cu mâna uscată (Marcu 3, 1) și pe slăbănogul din Evanghelia de azi. De aceea, iudeii din Nazaret îi vor reproșa: „Fă și aici minunile pe care le-ai făcut în Capernaum” (Luca 4, 23).

Dacă s-a auzit că Mântuitorul Se află în localitate, s-a adunat mare mulțime de oameni: casa era plină și mulți erau afară ascultând pe la uși și ferestre. Veniseră dornici să asculte dumnezeiescul cuvânt și împreună cu mulți bolnavi sau aducând pe bolnavii lor, ca să capete tămăduire, că Domnul îi tămăduia pe toți. Au venit și patru oameni purtând un pat cu un om paralizat. Să intre pe ușă, nu era cu putință pentru un om sănătos, necum pentru patru și cu un bolnav. Ce să facă spre a ajunge la Dătătorul sănătății? Să aștepte alt prilej? E greu de umblat cu bolnavul pe drumuri, iar ei doreau din toată inima ca, acum și nu altădată, să capete vindecare bolnavul lor. Un gând le-a venit prin minte. Ce nu face omul la strâmtorare? Au suit bolnavul sus pe acoperișul casei, l-au desfăcut și au slobozit patul în odaia unde se afla Mântuitorul, spre mirarea și uimirea tuturor. Cuvintele rostite de Domnul Hristos acum și chipul cum l-a tămăduit El pe slăbănog sunt pline de dumnezeiască învățătură și se cade să stăruim asupra lor.

Iată-l pe bolnav zăcând pe pat înaintea Mântuitorului. Dar ce s-a întâmplat? De ce tace și nu spune nici un cuvânt? Îi erau paralizate mâinile și picioarele, dar limba îi era slobodă și putea să vorbească. Și cât de mult dorea el această clipă! Cananeanca, văzând pe Domnul, striga cât o ținea gura: „Miluiește-mă, Fiul lui David!”; „Învățătorule, miluiește-ne!”

strigau din răsuputeri orbii de lângă cale. De ce paralticul nu spune nici un cuvânt? Mântuitorul Însuși, văzându-l că tace, îl îndeamnă: „Ai curaj, îndrăznește, fiule, nu te teme!” Avea oare paralticul vreo pricină să fie neîndrăzneț? Da, avea. Vedem aceasta din ceea ce adaugă apoi Domnul: „Îndrăznește, fiule, iertate îți sunt păcatele!” Bolnavul avea multă credință, tot așa și cei ce îl purtau, căci zice Sfânta Evanghelie: „Iisus a văzut credința lor”; dar el știa că Învățătorul cunoaște cele ascunse, că îi știe păcatele sale și de aceea nu avea îndrăzneală să ceară tămăduirea pe care o dorea așa de mult. Să nu trecem ușor peste acest lucru. Un copil, când face o greșală, stă cu capul plecat, nu mai are îndrăzneală să privească în ochii tatei sau ai mamei, se simte vinovat. Tot păcatul ne lipsește de un mare dar, ba de două: ne lipsește mai întâi de îndrăzneala de a merge înaintea Domnului și apoi ne lipsește de darurile pe care le-am căpăta, dacă le-am cere. Ne simțim vinovați, nu mai avem îndrăzneală de a sta înaintea lui Dumnezeu. Sunt oameni care se rușinează să-și facă semnul Crucii. Un om spunea că el nu poate face metanii, îi e rușine. De ce? Semnul sfintei cruci este semn de credință, metania – semn de smerenie. Or, dacă suntem lipsiți de smerenie și de credință, nu le putem face. Nu avem îndrăzneală, pentru că îndrăzneala o dă numai inima curată. Aici găsim tâlcul, pentru ce Dumnezeu, cu toate că știe trebuințele noastre, nu ni le dă de-a gata, ci vrea să i le cerem noi. Vrea să I le cerem, fiindcă știe că pentru aceasta avem nevoie de îndrăzneală. Or, sila nevoii ne face să ne curățim de rele și așa să mergem înaintea Lui. Bolnavul din Evanghelie avea credință, dar nu și faptele corespunzătoare credinței, care fără faptele cuvenite este moartă, după cuvântul Sfântului Apostol Iacov (Iacov 2, 26). De aceea Mântuitorul îl încurajează: „Îndrăznește, fiule, iertate-ți sunt păcatele!”

În jurul Domnului Iisus, însă, erau și oameni de rea credință: cărturari și farisei, care Îl urmăreau pas cu pas, să vadă ce face, să audă ce grăiește. Auzind ei cuvintele: „Iertate-ți sunt păcatele”, începură a bombăni: „Ce spune acesta, ce hulește? Numai Dumnezeu poate ierta păcatele.” Mântuitorul știa că

este urmărit. De ce, atunci, n-a vindecat de la început pe slăbănog fără să mai rostească cuvintele: „Iertate-ți sunt păcatele”, care să le dea acelor prilej să murmure și să-L acuze de hulă?

„Iertate-ți sunt păcatele!” Trei cuvinte, trei taine dumnezeiești. Mântuitorul știa că iudeii, ba chiar și ucenicii Săi, deși se mirau de faptele Sale, nu erau încredințați că El este Dumnezeu. Ne-o spune chiar Sfânta Evanghelie, care ne spune că „mulțimile văzând minunea, slăveau pe Dumnezeu, Care a dat putere ca aceasta oamenilor.” De aceea, a voit să le arate că este și Dumnezeu adevărat. „De ce cugetați cele rele în inimile voastre?”, le reproșează Domnul. „Ce este mai lesne a zice: Iertate îți sunt păcatele sau scoală-te și umblă?” Întrebarea nu se referă la simpla rostire a cuvintelor, pentru că e deopotrivă de ușor a zice orice; esențial este ceea ce se întâmplă după rostire. Evreii se scandalizaseră fiindcă știau că numai Dumnezeu poate ierta păcatele, iar pe Iisus ei nu-L credeau că este Dumnezeu. Mântuitorul, Care le cunoștea inimile, le pune întrebarea, la care ei însă nu dau nici un răspuns. Care era încurcătura evreilor? Iertarea păcatelor era un lucru mai greu, numai Dumnezeu o putea face, pe când minuni mai făcuseră și proorocii, făceau și apostolii. În cazul de față însă lucrurile se inversau: iertarea păcatelor, deși mai grea, nu atrăgea după sine nimic văzut, nu se vedea cu ochii, pe când vindecarea trebuia să se lucreze imediat; era deci mai ușor a zice „iertate ți-s păcatele” decât „scoală și umblă”, ceea ce însă era în contradicție cu ceea ce știau ei. Mântuitorul folosește logica lor: face un lucru părut mai greu: minunea tămăduirii, ca să le arate că cu atât mai lesne poate face ceea ce s-ar părea mai ușor, adică a zice: „Iertate ți-s păcatele.” „Vă scandalizați că am zis: Iertate ți-s păcatele? Ei, bine, le spune Domnul, o să vă arăt că le pot face pe amândouă.” Și, întorcându-Se spre bolnav îi zice: „Scoală-te, ia-ți patul și mergi la casa ta!” Și îndată paralyticul s-a sculat spre uimirea tuturor. Prin această minune Mântuitorul se arată Dumnezeu adevărat, Căruia nimic nu-i este cu neputință și deci deopotrivă de ușor poate ierta păcatele și vindeca toate

neputințele. Aceasta este prima taină a cuvintelor Domnului: „Iertate ți-s păcatele.”

Știm cu toții că necazurile, boalele și suferința din lume, toate își au izvorul în păcatul primilor oameni; „păcatele, se spune la taina spovedaniei, nu aduc nici un folos oamenilor, ci numai neputință, boală și tot felul de necazuri.” Din cauza păcatelor sale zăcea și slăbănogul din Sfânta Evanghelie; de aceea era el lipsit de îndrăzneală. Ce face Mântuitorul? Întâi îi iartă păcatele și apoi îi vindecă trupul; taie adică rădăcina răului și restul vine de la sine. Prin aceasta ne învață cum trebuie să procedăm și noi, în viața creștină. Ori de câte ori o boală, o suferință, un necaz vine asupra noastră, primul lucru pe care trebuie să-l facem este să tăiem rădăcina răului, pricina lui, adică păcatul. De-a pururi Mântuitorul, prin gura preoților Săi, ne spune la taina pocăinței: „Vă iert și vă dezleg de toate păcatele voastre.” De aceea, creștinul bolnav, care cere să i se facă sfântul maslu, pentru tămăduire din boala trupească, trebuie mai întâi să se tămăduiască sufletește, prin iertarea păcatelor la sfânta spovedanie. Dacă ne curățim de păcate, adică ne însănătoșim sufletul apoi vine și sănătatea trupească. E a doua învățătură pe care ne-o dă Domnul Hristos, la tămăduirea paralticului de astăzi. Și mai este una.

Știm din viața de toate zilele că atunci când vrem să punem ceva într-un vas, un vin bun, o mirodenie, mai întâi curățăm cu multă grijă vasul și apoi îl folosim. Harul dumnezeiesc, puterea care ne vindecă de boale, ne întărește în necazuri și în ispitele vieții nu poate sta la un loc cu întinăciunea produsă de păcat. De aceea când o cerem de la Dumnezeu trebuie să ne pregătim, să ne facem vrednici de primirea ei. Așa cum Mântuitorul înainte de a-l tămădui pe slăbănog, l-a curățit sufletește prin iertarea păcatelor, așa se cade să facem și noi. Nu putem primi dumnezeiescul har în vas întinat de păcate, trebuie să ne facem vrednici de harurile pe care le cerem de la Dumnezeu. Iar vrednicia se capătă prin spovedanie curată și căință din toată inima, prin rugăciune și fapte bune.

Iată care este întreitul înțeles al celor trei cuvinte: „Ierta-te și-s păcatele!” Prin ele, Mântuitorul ne-a arătat că El este Dumnezeu adevărat, doctor al sufletelor și al trupurilor; că pentru a ne tămădui trupul de boale se cade mai întâi să ne tămăduim sufletește, adică să tăiem răul din rădăcină și că trebuie să ne străduim a ne face vrednici de Harul pe care Îl cerem.

Creștinii primelor veacuri au dat o atenție deosebită acestei minuni. În catacombele de la Roma se vede adeseori pictată minunea vindecării slăbănogului, în care ei vedeau icoana învierii sufletești din păcat.

Într-adevăr, păcatul îmbolnăvește și sufletul și trupul și omul rob păcatului este asemenea slăbănogului din Evanghelie, zace ca un neputincios, căci puterea harului din el este nelucrătoare și nu mai săvârșește binele. Ca să se însănătoșeze are nevoie de doctor, trebuie să meargă la Doctorul sufletului și al trupului, la Dumnezeu, dar cine să-l ducă? În milostivirea Sa, Dumnezeu a rânduit ca cei patru bărbați, care să poarte pe cel slăbănog să nu lipsească nici unui om. Și care sunt aceștia? Sunt cele patru fapte bune pe care le poate săvârși omul cu puterile sale firești, cu care este înzestrat tot omul, adică cele patru virtuți cardinale care stau la temelia vieții creștine și anume: înțelepciunea, dreptatea, bărbăția și cumpătarea.

Înțelepciunea ne arată cum să ne ferim de rău și să căutăm binele; dreptatea ne învață să păstrăm cuviincioasa rânduială a lucrurilor: să nu nesocotim poruncile dumnezeiești și datoriile către aproapele; cumpătarea este cumpăna dreaptă în toate faptele vieții: mâncare, îmbrăcăminte, vorbă, iar bărbăția sau curajul ne ajută să tindem cu statornicie spre bine și să răbdăm cu tărie greutățile și încercările vieții. Aceste virtuți sunt firești pentru tot omul și ele ca niște bărbați ne poartă spre Mântuitorul și Tămăduitorul tuturor neputințelor sufletești și trupești. Dar până la El mai este o piedică, îmbulzeala cea mare a lumii, gândurile păcătoase și pornirile pătimase, care ne țin calea ori de câte ori vrem să ne întoarcem de la păcat și să facem binele. Cum să le ocolim și să scăpăm de ele? Ne aducem aminte: pe Zaheu, care era mic de stat, îmbulzeala

Iumii nu-l lăsa să vadă pe Domnul. Ce a făcut el? S-a urcat într-un copac și nu numai că a văzut pe Domnul, ci s-a învrednicit și în casa sa să-L primească. De asemenea, credința slăbănogului și a celor patru bărbați care-l purtau, a urcat pe bolnav deasupra casei și desfăcând acoperișul l-au slobozit pe acesta înaintea Domnului, Care văzând credința lor l-a tămăduit. Tot așa și noi, când dorul sufletului de a ne izbăvi de slăbănogeala păcatului ne mână spre Domnul să ne întărim în credința și nădejdea că numai de la El vine tămăduirea. Acestea ne ridică deasupra tuturor piedicilor și ne pun în fața Doctorului celui mare, Care, văzându-ne lipsiți de îndrăzneală, ne încurajează și ne recunoaște de fii: „Îndrăznește, fiule!” Odată ajunși în fața Domnului nu mai este nici o îndoială, tămăduirea vine singură. Cu atât mai mult cu cât noi, spre deosebire de slăbănogul din Sfânta Evanghelie, mai avem un mare ajutor. Ați auzit că în Cântarea Acatistului, noi îi zicem Maicii Domnului: „Bucură-te, ceea ce ești îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu! Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală!” În adevăr, Preacurata Maica Domnului este de-a pururi cu mâinile întinse la rugăciune către Fiul ei și Dumnezeu, pentru tot neamul creștinesc. Și sfintele ei rugăciuni rușinează pe dracii cei ce ne împresoară și ne dau îndrăzneală înaintea stăpânului, Care ne ridică din slăbănogirea păcatului.

Iată dar cum minunea tămăduirii slăbănogului din Evanghelia de astăzi, după ce ne arată că Domnul Hristos este Doctorul cel desăvârșit a toată boala sufletească și trupească, la Care totdeauna se cade să alergăm pentru tămăduire, ne mai învață și cum să procedăm ca să ne putem izbăvi. Chiar atunci când suntem căzuți în starea cea mai de jos a păcatului, ca un paralytic, să ne străduim cu tot dinadinsul la săvârșirea celor patru virtuți naturale: înțelepciunea, dreptatea, bărbăția și cumpătarea; apoi să nu slăbim de loc în nădejdea și credința neîmpuținată către Domnul, de la Care vine toată izbăvirea, și să ne asigurăm mijlocitori: rugăciunile sfinților și îndeosebi ale Maicii Preacurate, care ne dau îndrăzneală către Domnul. Făcând așa, vom putea birui toate împotririle celui rău, vom

ajunge în fața Mântuitorului și ne vom învrednici a auzi cuvântul cel dorit: „Îndrăznește, fiule! Iertate ți-s păcatele tale!” De care bucurie pe toți să ne învrednicească Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine slava și mulțumirea în veci. Amin.